

Nr 22

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 3 § förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt; given Stockholms slott den 12 januari 1963.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av protokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning angående ändrad lydelse av 3 § förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen framlägges förslag om frihet från arvsskatt vid vissa testamentariska förordnanden till förmån för internationell hjälpverksamhet.

Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse av 3 § förordningen den 6 juni 1941
(nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt

Härigenom förordnas, att 3 § förordningen den 6 juni 1941 om arvsskatt och gåvoskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

3 §.

Från skattskyldighet enligt denna förordning äro befriade staten;

stiftelse eller sammanslutning med huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar;

stiftelse eller sammanslutning, som har till huvudsakligt ändamål att främja barns eller ungdoms vård och fostran eller utbildning eller att främja vård av behövande ålderstigna, sjuka eller lytta, dock icke där ändamålet är att sålunda tillgodose medlemmar av viss eller vissa släkter *eller utom riket bosatta utlänningar*;

stiftelse eller sammanslutning, som har till huvudsakligt ändamål att främja vetenskaplig undervisning eller forskning.

Skattebefrielse enligt — — — eller sammanslutning.

(Föreslagen lydelse)

3 §.

Från skattskyldighet enligt denna förordning äro befriade staten;

stiftelse eller sammanslutning med huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar;

stiftelse eller sammanslutning, som har till huvudsakligt ändamål att främja barns eller ungdoms vård och fostran eller utbildning eller att främja vård av behövande ålderstigna, sjuka eller lytta, dock icke där ändamålet är att sålunda tillgodose medlemmar av viss eller vissa släkter;

stiftelse eller sammanslutning, som har till huvudsakligt ändamål att främja vetenskaplig undervisning eller forskning.

Skattebefrielse enligt — — — eller sammanslutning.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1963 men skall icke äga tillämpning, därest skattskyldighet inträtt före nämnda dag.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 janu-
ari 1963.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GELJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *frihet från arvs-
skatt vid vissa testamentariska förordnanden till förmån för internationell
hjälpverksamhet* och anför därvid följande.

I. Inledning

Från skyldighet att utgiva arvsskatt enligt arvs- och gåvoskatteförordningen är vissa stiftelser och sammanslutningar med allmännyttigt ändamål befriade. Sådan skattefrihet föreligger dock ej, om ändamålet med stiftelsen eller sammanslutningen är att tillgodose utom riket bosatta utlänningar.

Riksdagen har i skrivelse den 6 mars 1962, nr 90, med anledning av motioner i ämnet och under åberopande av ett av bevillningsutskottet avgivet betänkande, nr 11, anhållit, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om särskild utredning av frågan om befrielse från arvsskatt beträffande legat till internationell *hjälpverksamhet*.

I en inom finansdepartementets rättsavdelning i september 1962 upprättad *promemoria angående frågan om frihet från arvsskatt vid testamentariska förordnanden till förmån för internationell hjälpverksamhet* har föreslagits sådan ändring i gällande förordning, att förordnanden av ifrågasvarande slag blir undantagna från arvsskatt.

Över *promemorian* har efter remiss *yttranden* avgivits av Svea hovrätt, efter hörande av advokatfiskalen, samt av hovrätten för Västra Sverige, nämnden för internationellt bistånd, Stockholms rådhusrätt, rådhusrätten i Malmö, häradsbördingen i Södra Roslags domsaga, Svenska röda korset och Rädda barnens riksförbund. Remissinstanserna har, med ett undantag, tillstyrkt det i *promemorian* framlagda förslaget.

Jag anhåller nu att få taga upp detta ärende till närmare behandling.

II. Gällande beskattningsregler m. m.

Jämlikt 3 § förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt är från skattskyldighet enligt förordningen befriad bl. a. stiftelse eller sammanslutning, som har till huvudsakligt ändamål att främja barns eller ungdoms vård och fostran eller utbildning eller att främja vård av behövande ålderstigna, sjuka eller lytta. Frihet från skatt föreligger dock ej där ändamålet är att tillgodose medlemmar av viss eller vissa släkter eller utom riket bosatta utlänningar. Ej heller åtnjuter utländsk stiftelse eller sammanslutning sådan skattefrihet.

Skattefriheten enligt 3 § avser såväl arvsskatt som gåvoskatt. Särskilda bestämmelser om skattefrihet för vissa juridiska personer vid gåva återfinnes i 38 § arvs- och gåvoskatteförordningen. Enligt detta författningsrum är från gåvoskatt befriad, utom de i 3 § angivna juridiska personerna, bl. a. stiftelse med huvudsakligt syfte att främja religiösa, välgörande, sociala, politiska, konstnärliga, idrottsliga eller andra därmed jämförliga kulturella eller eljest allmännyttiga ändamål. Även skattefrihet enligt 38 § tillkommer endast svensk juridisk person.

En svensk stiftelse eller sammanslutning till förmån för barn, ungdom, ålderstigna, sjuka eller lytta är således inte befriad från arvsskatt, om den har till ändamål att tillgodose utom riket bosatta utlänningar. Arvsskatten bestämmes emellertid enligt klass III i 28 § av förordningen, vilken omfattar samtliga de enligt 38 § från gåvoskatt befriade juridiska personerna, och är sålunda lägre än för testamentariska förordnanden i allmänhet.

I detta sammanhang kan nämnas, att stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond genom särskild förordning den 18 maj 1962 (nr 162) befriats från skattskyldighet enligt arvs- och gåvoskatteförordningen.

Vidare må erinras om att riksdagen år 1958 hos Kungl. Maj:t anhållit om en allsidig översyn av bestämmelserna rörande arvsbeskattningen. En sådan översyn har ännu inte kommit till stånd bl. a. i avvaktan på resultatet av familjerättskommitténs arbete.

I de likalydande motionerna I: 356 och II: 551 vid 1961 års riksdag hemställdes om sådan ändring av 3 § arvs- och gåvoskatteförordningen, att testamentslegat till svensk organisation som driver internationell hjälp- och biståndsverksamhet befrias från arvsskatt. I sitt av riksdagen godkända betänkande nr 33 ansåg sig bevillningsutskottet inte kunna biträda yrkandet i motionerna, eftersom frågan om sådan ändring i lagstiftningen ansågs lämpligen böra övervägas i samband med den av riksdagen begärda allsidiga översynen av arvsbeskattningen.

Även vid 1962 års riksdag framställdes, i de likalydande motionerna I: 1 och II: 2, yrkande om befrielse från arvsskatt för legat till internationell hjälpverksamhet. I fråga om anledningen till den gällande begränsningen av skattefriheten för testamentslegat framhöll motionärerna, att den fick

ses mot bakgrunden av de internationella förhållanden som rådde vid tiden för förordningens tillkomst. I dagens läge tedde sig enligt motionärernas uppfattning bestämmelsen starkt föråldrad, bl. a. med hänsyn till den viktiga roll som svenska organisationer spelar inom den alltmer utvidgade hjälp- och biståndsverksamheten utom landets gränser.

Bevillningsutskottet anförde med anledning av sistnämnda motioner i sitt betänkande nr 11 bl. a. följande.

Såsom motionärerna framhållit åtnjuter svenska juridiska personer, som verkar för vissa allmännyttiga ändamål till förmån för utom riket bosatta utlänningar, befrielse från gåvoskatt men däremot inte från arvsskatt. I rättspraxis har sålunda Rädda barnens riksförbund, vars verksamhet är av såväl nationell som internationell art, inte erhållit befrielse från arvsskatt och inte heller Svenska röda korset för belopp, som enligt testamentariskt förordnande skulle användas till hjälp åt Europas behövande barn. Som skäl för befrielsen från gåvoskatt har i förarbetena till lagstiftningen åberopats att benägenheten att genom gåvor under livstiden understödja allmännyttiga ändamål kunde befaras minska, om en del av gåvan toges i anspråk för erläggande av skatt till staten. Detta återhållande moment har inte ansetts göra sig gällande med samma styrka i fråga om testamentariska förordnanden, som skall effektueras först efter testators död. En viss lindring erhålles emellertid vid arvsbeskattningen därigenom att skatten å ifrågavarande testamentslotter beräknas efter skatteklass III.

Ursprungligen var endast staten befriad från erläggande av arvsskatt. Genom vidtagna lagstiftningsåtgärder har dock kretsen av de från arvsskatt befriade rättssubjekten alltmer utökats. Mot bakgrunden av vårt lands intensifierade insatser inom den internationella biståndsverksamheten föreligger enligt utskottets mening starka skäl för en omprövning av frågan om beskattningen av legat till internationell hjälpverksamhet. Utskottet kan därför instämma i syftet med motionerna. En utvidgning av skattefriheten kan emellertid skapa gränsdragningsproblem, och garantier måste finnas för att förvärvet kommer till avsett ändamål. Med hänsyn härtill är utskottet för sin del inte berett att tillstyrka yrkandet om omedelbara lagstiftningsåtgärder i ämnet utan anser, att frågan bör bli föremål för närmare utredning.

Den av riksdagen år 1958 begärda allmänna översynen av arvsbeskattningen har ännu inte kommit till stånd, enär det ansetts erforderligt att dessförinnan bl. a. avvakta resultatet av familjerättskommitténs arbete. Det i motionerna berörda spörsmålet är dock enligt utskottets mening av sådan karaktär och angelägenhetsgrad att en utredning härom bör företagas i särskild ordning. På grund härav förordar utskottet, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om en särskild utredning i ämnet.

Riksdagen biföll som nämnts denna bevillningsutskottets hemställan.

III. Promemorian

Den inom departementet upprättade promemorian upptager efter en redogörelse för gällande rättsregler på området ett avsnitt, vari den historiska utvecklingen av reglerna om skattefria subjekt inom arvs- och gåvobeskattningen skildras. Här framhålls till en början, att enligt 1914 års förord-

ning om arvsskatt och skatt för gåva endast staten var befriad från sådan skatt samt att kretsen av skattefria subjekt i det väsentliga fick sin nuvarande bestämning först genom 1941 års förordning i ämnet. Begränsningen med avseende på utom riket bosatta utlänningar i reglerna om frihet från arvsskatt för vissa allmännyttiga stiftelser och sammanslutningar ansågs inte kräva någon närmare motivering, vare sig i det betänkande av 1938 års arvsskattekommitté som låg till grund för lagstiftningen eller i propositionen med förslag till förordning i ämnet. Arvsskattekommitténs ordförande, professorn Gösta Eberstein, och en annan ledamot av kommittén hävdade dock, att de av denna i fråga om gåva föreslagna skattefrihetsreglerna för juridiska personer borde tillämpas även när fråga var om testamente. I promemorian framhålls, att särbestämmelserna om gåva i förordningen inte är med hänsyn till ändamålet territoriellt och nationellt avgränsade. Anledningen härtill är, heter det, att gåva före införandet av 1914 års förordning i ämnet beskattades endast om den grundades på gåvohandling och att lagstiftaren vid den väsentliga skärpning av gåvobeskattningen, som nämnda förordning innebar, önskade göra övergången mjukare genom rätt vidsträckta undantagsregler. Vid förarbetena till 1914 års förordning betonades också, efter vad som vidare påpekas i promemorian, att frivilliga understöd till stiftelser och sammanslutningar med allmännyttiga ändamål låg i statens intresse samt att en beskattning härav kunde verka hämmande på sådana gåvor.

I promemorian erinras härefter om de omständigheter, som föranlett befrielse från arvsskatt för stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond, samt om de framställningar i övrigt, som på senare år tagit sikte på en ändring av arvsskattereglerna i sådan riktning att legat till internationell hjälpverksamhet blir befriade från arvsskatt.

I promemorian föreslås den ändringen i 3 § arvs- och gåvoskatteförordningen, att undantaget från skattefrihet för stiftelser och sammanslutningar som har till ändamål att tillgodose utom riket bosatta utlänningar utgår. Härigenom skulle för internationell hjälpverksamhet avsedda testamentslotter, som tillfaller svenska stiftelser och sammanslutningar, bli fria från arvsskatt.

Till närmare motivering av förslaget framhålls i promemorian att den internationella hjälpverksamheten enligt nu rådande värderingar synes vara väl förtjänt av den stimulans, som befrielse från arvsbeskattning av testamentslotter till sådant ändamål kan utgöra. Behov av att härvidlag avvakta den bebådade allmänna översynen av arvsskattereglerna anses inte föreligga. Vad beträffar de praktiska förutsättningarna för en reform i angiven riktning betonas därefter i promemorian att bedömningen huruvida den art av hjälpverksamhet, som avses med testamentet, är hänförlig till de skatteprivilegierade ändamålen kommer att vid verksamhet med internationell inriktning i princip sammanfalla med motsvarande bedömning vid tillämpning av nuvarande bestämmelser. Svårigheterna att bedöma huruvida den testamenterade egendomen verkligen kommer det angivna ändamålet till godo

kan visserligen, efter vad som sägs i promemorian, bli något större beträffande verksamhet som är förlagd till utlandet. Någon principiell skillnad i prövningen anses dock inte föreligga i förhållande till vad som sker enligt nuvarande regler. Eventuella tillämpningssvårigheter torde för övrigt reduceras genom att endast svenska stiftelser eller sammanslutningar kan komma i fråga. I praktiken skulle de testamentstagare, som berörs av ändringen i förordningen, genomgående vara hjälporganisationer, vilka antingen står under direkt offentlig kontroll eller vilkas verksamhet ändå relativt lätt kan klarläggas i beskattningsärenden. Riskerna för missbruk förefaller därför, sägs det avslutningsvis i promemorian, inte vara stora.

IV. Remissyttrandena

Det i departementspromemorian framlagda förslaget har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av Svea hovrätt, nämnden för internationellt bistånd, Stockholms rådhusrätt, rådhusrätten i Malmö, häradshövdingen i Södra Roslags domsaga, Svenska röda korset och Rädda barnens riksförbund. Endast hovrätten för Västra Sverige har avstyrkt det framlagda förslaget.

De remissinstanser, som ställt sig positiva till förslaget, har i allmänhet inte utförligare motiverat sitt ståndpunktstagande.

I fråga om syftet med reformen framhåller emellertid *Svenska röda korset* att en likställighet i arvsskattehanseende mellan hjälpverksamhet inom och utom Sverige förefaller synnerligen värdefull, särskilt med hänsyn till det långsiktiga handlingsprogrammet där utlandsproblemen synes komma att kräva allt större insatser. Organisationen menar att den nuvarande lagstiftningen med säkerhet i åtskilliga fall föranlett, att ändamålsbestämning i testamente getts en annan inriktning än till förmån för internationell verksamhet och att medel till måhända betydande belopp sålunda undandragits denna verksamhet. Liknande synpunkter anför *Rädda barnens riksförbund*.

Beträffande tillämpningen av en regel om frihet från arvsskatt för legat till förmån för internationell hjälpverksamhet framhåller *Svenska röda korset* inledningsvis, att endast mycket få sammanslutningar med inriktning på dylik verksamhet kan anses stå under direkt offentlig kontroll. Strängt taget är detta, menar organisationen, fallet endast i fråga om Svenska röda korset, som har av Kungl. Maj:t fastställda stadgar och av Kungl. Maj:t förordnad ordförande jämte en på samma sätt tillsatt revisor. Vidare utses inte fullt halva antalet ledamöter i organisationens överstyrelse av myndigheter, riksorganisationer m. fl., varjämte vissa statliga myndigheter har ständiga representanter i arbetsutskottet. Flertalet andra hjälporganisationer har däremot, sett från det allmännas synpunkt, en helt annan status i fråga om ledningen och kontrollen av verksamheten. Det anförda bör dock enligt organisationens mening inte föranleda, att den tilltänkta reformen skrinlägges. Man kan visserligen inte bortse från att kontrollproblemet ter

sig något annorlunda i fråga om organ till förmån för internationell hjälpverksamhet än vad som gäller inhemsk sådan verksamhet. Förekomsten eller avsaknaden av direkt offentlig kontroll kan likväl, framhålles det, inte anses ha någon nämnvärd betydelse. Allmän domstol skall ju i varje enskilt fall pröva testamentstagarens status och organisation, ändamålet med verksamheten m. m. Enligt Svenska röda korsets uppfattning innebär detta en betryggande garanti för en riktig och tillfredsställande tillämpning av lagstiftningen på området, även sedan 3 § förordningen om arvsskatt och gåvoskatt ändrats i föreslagen riktning.

Även nämnden för internationellt bistånd och Rädna barnens riksförbund har i sina remissyttranden berört frågan om kontrollen över medlens användning. Inte heller dessa remissorgan bedömer risken för missbruk såsom särskilt stor.

Hovrätten för Västra Sverige har instämt i det angivna syftet med förslaget men likväl avstyrkt detta. Hovrätten förordar i stället att Kungl. Maj:t i avbidan på den avsedda allmänna översynen av arvs- och gåvoskattelagstiftningen — i analogi med vad som skett i fråga om stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond — i särskild förordning föreskriver att skattefrihet för legat och gåvor skall tillkomma vissa särskilt angivna stiftelser och sammanslutningar som befinnes lämpliga härför. Som skäl för att hovrätten inte velat ansluta sig till förslaget i promemorian har i remissyttrandet anförts två omständigheter. Hovrätten finner det sålunda till en början tveksamt, om inte den i 3 § arvs- och gåvoskatteförordningen angivna begränsningen av skattefriheten i fråga om förordnanden till förmån för bl. a. utom riket bosatta utlänningar har avseende jämväl på de juridiska personer, som i 38 § anges såsom befriade från gåvoskatt. Vidare ifrågasätter hovrätten, om inte den föreslagna ändringen i 3 § skulle medföra en mer omfattande skattefrihet än som avsetts och kan anses lämplig. Härmed åsyftar hovrätten, att förslaget skulle medföra skattefrihet för svensk stiftelse eller sammanslutning med allmännyttigt ändamål även om dess verksamhet är inriktad uteslutande på länder med högre levnadsstandard än vår egen eller med ett politiskt eller socialt system som strider mot svensk rättsuppfattning. Hovrätten anser, att skattefrihet bör medges först efter prövning av ifrågavarande organisationers förutsättningar på området.

V. Departementschefen

Enligt bestämmelserna i 3 § arvs- och gåvoskatteförordningen av år 1941 föreligger frihet från skatt enligt förordningen för svenska stiftelser och sammanslutningar till förmån för barn, ungdom, ålderstigna, sjuka eller lytta. Detta gäller dock inte, när ändamålet är att tillgodose utom riket bosatta utlänningar. Någon närmare motivering för detta undantag har inte lämnats vid lagstiftningens tillkomst. Begränsningen synes ha införts under inverkan av fiskaliska synpunkter men torde även få ses mot bakgrunden

av de internationella förhållanden som rådde när bestämmelserna utförades.

Någon motsvarande begränsning med avseende på utomlands boende utlänningar gäller emellertid enligt rådande uppfattning ej beträffande 38 § i förordningen, där frihet från skyldighet att erlagga gåvoskatt tillerkännes — förutom de i 3 § omförmälda juridiska personerna — bland andra svenska stiftelser med huvudsakligt syfte att främja allmännyttiga ändamål. Reglerna i 38 § i gällande arvs- och gåvoskatteförordning överensstämmer härvidlag i stort sett med motsvarande bestämmelser i 1914 års arvs- och gåvoskatteförordning. Såvitt förarbetena till de båda förordningarna utvisar, ifrågasatte man inte att från skattefriheten undantaga gåva till förmån för utrikes bosatta utlänningar. Riksdagen har även vid behandlingen av den nu aktuella frågan gett uttryck åt uppfattningen att frihet från gåvoskatt tillkommer svenska juridiska personer, som verkar för de angivna allmännyttiga ändamålen till förmån för utom riket bosatta utlänningar. Ett förordnande till förmån för utomlands boende utländska barn, ålderstigna och sjuka m. fl. får sålunda anses åtnjuta befrielse från gåvoskatt men ej från arvsskatt.

Vårt lands intensifierade insatser i den internationella biståndsverksamheten motiverar en omprövning av frågan om beskattningen av testamentariska förordnanden till förmån för internationell hjälpverksamhet. Med den uppfattning om sådan verksamhet, som i andra sammanhang präglar det allmännas inställning och eljest kommer till uttryck i dagens samhälle, förefaller inte förenligt att från skattefrihet utesluta testamentslott till hjälpverksamhet av ifrågavarande slag på den grund att verksamheten helt eller delvis kommer utom Sverige bosatta utlänningar till godo. Hjälpverksamhet med sådan internationell inriktning synes därför enligt nu rådande värderingar vara väl förtjänt av den uppmuntran, som befrielse från arvsbeskattning kan utgöra. Samtliga remissinstanser har anslutit sig till denna tanke, flera med uttryck för stor tillfredsställelse över det framlagda förslaget om skattebefrielse.

Principiella hinder mot frihet från arvsskatt i här berörda fall kan knappast anses föreligga. Visserligen råder inte heller i övrigt genomgående överensstämmelse mellan reglerna om frihet från arvsskatt och motsvarande regler för gåvoskatt beträffande stiftelser och sammanslutningar med allmännyttigt ändamål, och väsentliga ändringar i detta hänseende bör ske först i samband med en mera allmän översyn av arvs- och gåvobeskattningen. Utan att föregripa en sådan översyn torde emellertid på det begränsade område, varom här är fråga, kunna genomföras en likställighet mellan testamente och gåva, vilken är betingad av de ändrade förhållanden som nyss angivits.

Vad angår de praktiska förutsättningarna för den ifrågasatta ändringen av skattefrihetsbestämmelserna är till en början att märka, att svårigheterna med en gränsdragning mellan skattefria testamentslotter och övriga testamentsfall knappast torde öka nämnvärt genom att den nuvarande begränsningen av skattefriheten till att avse svenska medborgare och utlän-

ningar bosatta i Sverige bortfaller. Bedömningen huruvida den art av hjälpverksamhet, som avses med testamentet, är hänförlig till de skatteprivilegierade ändamålen kommer vid verksamhet med internationell inriktning att i princip sammanfalla med motsvarande bedömning vid tillämpning av nuvarande bestämmelser.

Närmast skulle — såsom några remissinstanser framhållit — tillämpningssvårigheter kunna tänkas uppkomma av hänsyn till önskemålet om tillfredsställande garantier för att den testamenterade egendomen verkligen kommer det angivna ändamålet till godo. Svårigheterna i detta hänseende kan möjligen bli något större beträffande verksamhet, som förlägges till utlandet. Härav kan betingas viss försiktighet vid prövningen i fråga om uppgifterna angående ändamålet med dispositionen och möjligheterna för dess realiserande samt representantskapet för den mottagande institutionen och medelsförvaltningen. I princip skiljer sig emellertid denna prövning inte från de bedömningar, som måste göras enligt redan gällande bestämmelser. Eventuella tillämpningssvårigheter i detta hänseende reduceras för övrigt av det förhållandet att de stiftelser och sammanslutningar, som här avses ifrågakomma, liksom i övrigt enligt 3 § arvs- och gåvoskatteförordningen är svenska. De testamentstagare, som berörs av den ifrågasatta ändringen, kommer att i praktiken genomgående vara hjälporganisationer, vilkas verksamhet relativt lätt kan klarläggas i beskattningsärendet. Riskerna för missbruk av den föreslagna skattefriheten förefaller därför ej vara så stora, att man på denna grund inte skulle kunna upphäva undantaget för hjälpverksamhet bland utlänningar utanför Sverige.

Spörsmålet om skattefrihet för testamentslott synes lämpligen i tekniskt hänseende kunna lösas på det sätt som föreslagits i motionerna och även kommit till uttryck i den inom departementet upprättade promemorian. Att söka begränsa skattefriheten med hänsyn till de inre förhållandena i de länder, som avses med biståndsverksamheten, torde inte komma i fråga. Den prövning av det allmännyttiga syftet, som i varje enskilt fall ankommer på domstol vid meddelande av beslut i skatteärendet, synes vara tillfyllest för att nå en lämplig avgränsning av det skattefria området.

Den föreslagna författningsändringen bör träda i kraft den 1 juli 1963.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga inom departementet upprättat förslag till *förordning angående ändrad lydelse av 3 § förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt*.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Per Eskilsson